

Visie op Jeugdgezondheidszorg

De missie voor Jeugdgezondheidszorg (JGZ) in Noord-Brabant voor 2022 – 2027 is om
'Alle jeugdigen in Noord-Brabant gelijke kansen te bieden om gezond en veilig op te groeien.'

Jeugdgezondheidszorg (JGZ) heeft als taak het monitoren, beschermen en bevorderen van de gezondheid van ouders en jongeren. Deze kerntaak is preventief: het voorkómen van problemen door de eigen veerkracht, opvoedkracht en omgeving te versterken.

Door vroegtijdig gezondheids- en ontwikkelingsproblemen te signaleren, bieden we ouders en jongeren tijdig passende en laagdrempelige ondersteuning bij vragen rond opvoeden en opgroeien door screenings, monitoring en het signaleren van risico's in de omgeving.

In onze basisdienstverlening volgen we het Landelijk Professioneel Kader (LPK) en het Rijksvaccinatieprogramma (RVP).

Onze samenleving verandert continu en de druk op (jeugd)zorg wordt groter. Met als uitdaging dat in de komende jaren de beschikbare mensen en middelen gelimiteerd zijn en niet toenemen. Deze visie op jeugdgezondheidszorg helpt ons om in de toekomst goed te kunnen blijven inspelen op de behoeften van jeugdigen, ouders en professionals.

Onze kijk op de rol van ouders

Vertrouwen in ouders

De JGZ zet zich in voor de gezondheid en ontwikkeling van kinderen. Vaak doen we dit via de ouders. Ouders kennen hun eigen kind het beste en we leggen dan ook vertrouwen in de ouder. We laten hen doen wat ze zelf kunnen en geven hen zoveel mogelijk de eigen regie over hun contacten met ons.

Ouders versterken in hun rol

We richten ons op het stimuleren van het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid van ouders. Daarvoor wijzen we hen de weg naar betrouwbare informatie over opvoeding en ontwikkeling. Ouders die goed kunnen inschatten of hun kind zich normaal ontwikkelt zijn minder afhankelijk van een JGZ-professional voor geruststelling of advies. Ze weten wanneer ze actie moeten ondernemen als het anders verloopt dan verwacht. We geven heldere informatie over essentiële zorg, zoals vaccinaties, zodat ze goed onderbouwde keuzes kunnen maken.

Onze kijk op de meerwaarde van JGZ

JGZ is betrouwbaar, deskundig en empathisch

Voor de huidige en aankomende generaties ouders en jeugdigen is 24/7 toegang hebben tot online informatie normaal. Onze informatie- en adviesrol - één van onze JGZ-kerntaken - is daardoor minder vanzelfsprekend. Dit vraagt om een nieuwe invulling van deze rol: we wijzen vaker de weg naar betrouwbare informatie dan dat we deze zelf geven.

Tegelijkertijd blijft persoonlijk contact essentieel. Ouderschap en opgroeien brengt kwetsbaarheid met zich mee. Professionals die zich goed kunnen inleven kunnen veel betekenen voor ouders en jongeren.

De basis van onze JGZ-dienstverlening

Door de manier waarop we onze JGZ-basisdienstverlening organiseren willen we gezondheidsverschillen zoveel mogelijk verkleinen. We bieden iedereen toegankelijke JGZ, leveren kwaliteit en zoeken steeds naar de beste manieren om aan te sluiten bij de behoeften van ouders en jongeren van nu. De kernkwaliteiten

van JGZ-professionals - deskundigheid en inlevingsvermogen - zijn onverminderd belangrijk. We ondersteunen hen in hun werk met behulp van slimme technologie.

Ongelijk investeren voor gelijke kansen

Om iedereen een eerlijke kans op een gezond leven te geven, moeten we niet alle ouders en jongeren hetzelfde bieden. Door ouders, die dat kunnen, meer regie te geven en mogelijkheden te geven om zelf betrouwbare informatie op te zoeken, kunnen we met de tijd die vrijkomt kwetsbare gezinnen meer persoonlijke aandacht geven.

Hoe werken we?

- **We werken klant- en risicogestuurd**

De behoeften van de ouders en jongeren staan voor ons centraal. We kunnen niet aan alle kinderen evenveel tijd besteden, maar gelukkig hebben niet alle kinderen evenveel zorg nodig. Met de meeste gezinnen gaat het goed. Om gericht hulp te bieden aan kinderen die dit het meest nodig hebben, werken we risicogericht.

Aan de hand van een inschatting van de zelfredzaamheid en ondersteuningsbehoefte bepalen we of en hoe extra hulp geboden wordt. Zo bieden we zorg op maat en interveniëren we gericht waar nodig. Die inschatting is gebaseerd op:

- **Het goede gesprek tussen de professional en ouder**
Met een signalerings- en taxatie-instrument ondersteunen we professionals in het objectief en transparant bepalen van de ondersteuningsbehoefte per gezin.
- **Signalen van partners**
Om goed te kunnen signaleren welke kinderen extra ondersteuning nodig hebben werken we samen met partners die de kinderen vaker zien, zoals verloskundigen, kinderopvang en scholen. Samenwerking is ook belangrijk om kinderen snel toe te leiden naar passende hulp.
- **Data**
We maken slim gebruik van data uit onder andere JGZ-dossiers, CBS-statistieken en wijkprofielen om gezondheidsrisico's beter te voorspellen en gericht actie te ondernemen.

- **We bieden flexibele zorg op maat**

We gebruiken de inschatting van de zelfredzaamheid en de ondersteuningsbehoefte om te bepalen welk aanbod passend is.

- **Fysiek 1-op-1 contact**
In het basisaanbod is voor iedereen ruimte om fysiek persoonlijk contact te hebben met een JGZ-professional. Dit is nodig voor een goede risico-inschatting en het leggen van een basis van vertrouwen die in kwetsbare situaties of periodes zo belangrijk is.
- **Digitale innovatie en hybride dienstverlening**
Online dienstverlening zien we als volwaardig en een essentieel onderdeel van de JGZ. Het draagt bij aan een efficiëntere inzet van onze professionals en sluit aan bij de verwachtingen van de huidige generatie ouders. Veel digitale diensten kosten minder tijd voor de JGZ-professionals dan fysieke individuele afspraken. Daarmee besparen we tijd bij gezinnen waarmee het goed gaat, terwijl we hen wel laagdrempelig die ondersteuning bieden die ze nodig hebben.
- **Collectieve dienstverlening**
Collectieve dienstverlening - zoals fysieke of online groepsbijeenkomsten – biedt kansen om te werken aan versterking van de zelfredzaamheid van de ouder of jongere.

- **We werken efficiënt**

Om met beschikbare middelen zoveel mogelijk te doen, verdelen we de taken over de verschillende disciplines. De JGZ-teams werken zo taakgericht, benutten de beschikbare professionele capaciteit en deskundigheid. Dit maakt het werk van professionals ook uitdagend. Wanneer het efficiëntievoordelen heeft, bieden we dienstverlening collectief en/of online aan in plaats van fysiek.

Digitalisering speelt een steeds grotere rol in de jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Digitalisering biedt kansen om de JGZ eigentijds te houden en te verbeteren, maar verandert ook de manier van samenwerken met ouders, jeugdigen, partners en gemeenten.

Voor de komende jaren zien we vijf belangrijke ontwikkelingen waarin digitalisering een sleutelrol speelt.

1. Versterken van de eigen regie van ouders en jeugdigen
2. Professionals in de jeugdgezondheidszorg digitaal sterker maken
3. Belang vroegtijdige preventie leidt tot verbreding van JGZ-taken en behoefte aan integrale dossiervoering
4. Datagedreven werken doorontwikkelen
5. Impulsen voor samenwerking op doorontwikkeling DD JGZ

1. Versterken van regie van ouders en jeugdigen

De digitale maatschappij verandert de verwachtingen van ouders en jongeren in de JGZ. Ze willen eenvoudig digitaal toegang tot hun persoonlijke informatie, afspraken maken en snel betrouwbare antwoorden krijgen. Door digitale ondersteuning kunnen JGZ-professionals zich meer richten op complexe zorg en persoonlijk contact.

We wijzen we hen de weg naar betrouwbare informatiebronnen om zelf de ontwikkeling van hun kinderen te volgen met passende ondersteuning. Dit biedt JGZ-professionals de mogelijkheid om zich meer te richten op complexe problematiek en het persoonlijk contact. Ook al kan steeds meer digitaal, persoonlijk contact op fysieke locaties blijft zeker bestaan.

Als GGD'en spelen we hierop in door:

- Te investeren in **digitale tools en platformen (bijvoorbeeld ouderportalen en PGO's)** die aansluiten bij persoonlijke behoeften, eigen regie stimuleren en zelfredzaamheid bevorderen.
- **Betrouwbare digitale informatie** aan te bieden over gezondheid en leefstijl, en **de inzet van AI** te verkennen.
- **Nieuwe werkwijzen te ontwikkelen** waarin fysieke en digitale contacten (zoals **e-consulten**) worden afgestemd op de wensen van ouders en jeugdigen.

2. Professionals jeugdgezondheidszorg digitaal sterker maken

Slimme technologie creëert meer ruimte voor professionals om zich te richten op persoonlijk contact. Voor professionals betekent dit dat hun rol verschuift van 'expert' naar die van 'partner en duider'. Dit maakt het werk interessanter en waardevoller en doet een beroep op hun inhoudelijke expertise om persoonlijk te adviseren.

Ook helpt het hen om efficiënter te werken. Minder tijd kwijt aan administratie betekent meer tijd voor de zorg die er echt toe doet, namelijk: meer persoonlijke aandacht aan kwetsbaren.

Kansrijke initiatieven zijn **e-consulten en e-health toepassingen**, inzetten van **slimme richtlijnen, spraakgestuurd werken, toepassing van AI**.

3. Vroegtijdige preventie verbreedt de taken van de JGZ en vraagt om integrale digitale dossiervoering.

Gerichte preventie bij a.s. ouders kan latere opvoedings- en gezondheidsproblemen voorkomen. Preventieve interventies zoals prenatale huisbezoeken (PHB), vaccinaties (o.a. MKV) en programma's als Stevig Ouderschap en Voorzorg helpen gezondheidsproblemen bij ouders en kinderen te voorkomen. Dit vraagt om passende digitale ondersteuning voor registratie, communicatie en gegevensuitwisseling.

Daarom pleiten we voor een [modulair opgebouwd, integraal volwassendossier](#) dat meegroeit met het preventieve aanbod. Dit voorkomt versnippering over meerdere systemen, maakt hergebruik van data mogelijk, vereenvoudigt rapportages en versterkt informatiebeveiliging en autorisatiebeheer.

4. Datagedreven werken

Datagedreven werken versterkt de JGZ als informatiepartner en verbetert de dienstverlening. Professionals zetten data in als behandelondersteuning in hun [contacten met ouders en jeugdigen](#). Op actuele thema's, zoals mentale gezondheid en overgewicht, kunnen we met [data trends duiden en preventiebeleid ondersteunen](#). Dit helpt gemeenten en andere partners bij het vormgeven van hun beleid. Data biedt kansen voor:

- Vroegtijdige signalering van gezondheidsproblemen.
- Efficiëntere inrichting van dienstverlening en bedrijfsvoering.
- Versterking van de rol van de JGZ als betrouwbare informatiepartner.

Voorwaarden zijn:

- Zorgvuldige omgang met [privacy, informatiebeveiliging en data-eigenaarschap](#).
- Gebruik van [informatiestandaarden](#) voor uitwisseling.
- Medewerking van leveranciers aan [databeschikbaarheid](#).

5. Impulsen voor samenwerking op gezamenlijke doorontwikkeling DD JGZ

Het Digitaal JGZ-dossier (DD JGZ) is geëvolueerd van registratietool naar samenwerkingsplatform. Professionals, klanten en partners werken hierin samen en onderhouden contact. Verdere digitalisering vraagt om gezamenlijke investeringen en samenwerking tussen JGZ-organisaties om versnippering te voorkomen en innovatie te versnellen.

Als [GGD'en bundelen we onze krachten](#) door: kennis en ontwikkelkosten te delen, gezamenlijk op te trekken richting leveranciers en gebruik te maken van elkaars best practices.

Dit vraagt om een [DD JGZ-leverancier die aansluit bij de wensen en behoeften van JGZ-organisaties](#), die actief meedenkt én in samenwerking met ketenpartners en andere leveranciers beschikbare technologie inzet met een bewezen trackrecord.